

Évi negyvenezer korona hozzájárulást kérnek a várostól a Balkán-Akadémiához.

— Az alapítók értekezlete a Kereskedelmi és Iparkamarában. —

(Saját tudósítónktól.) A Szegeden létesítendő Balkán-Akadémia alapítói kedden délután öt órakor a Kereskedelmi és Iparkamara gyűléstermében értekezletet tartottak. Az értekezlet tagjai, — mintegy negyvenen — tudomásul vették a város tanácsához intézendő támogatást kérő kérvény szövegét és a kérvényt valamennyien aláírták. Elfogadta az értekezlet azt a javaslatot, hogy az akadémia ügyeit ezután egy szervezőbizottság vezesse, amelynek elnökévé dr. Somogyi Szilveszter polgármestert, társelnökké Szarvady Lajost, a kereskedelmi és iparkamara elnökét, ügyvezető-igazgatóvá pedig Koós Elemért választották meg egyhangulag. Az értekezlet lefolyásáról a *Délmagyarország* tudósítója a következőkben számol be:

Az ülést Szarvady Lajos, a kereskedelmi és iparkamara elnöke nyitotta meg. Utalt arra a nagy küzdelemre, amelyet a szövetséges hatalmak csaknem az egész világgal folytatnak. A küzdelem befejezése még távol van tőlünk, de az bizonyos, hogy nyomán a gazdasági élet terén új irányok és új utak fognak jelentkezni, amelyeket nekünk is hasznosítani kell a magyar közgazdaság javára. Földrajzi helyzetünk a Balkánra utal bennünket, ott kell új területet keresni kiviteli iparunk és kereskedelmünk számára. Hogy azonban ez a törekvés sikerrel járjon, szükség van egy jól képzett kereskedelmi gárdára, amely ismeri a Balkánt és ott területet képes hódítani a magyar közgazdaságnak. Földrajzi helyzeténél, gazdasági és kulturális jelentőségénél fogva ebből a háború után meginduló munkából Szeged város ki akarja venni a maga részét... A forma, amely e tekintetben felmerült az, hogy Szegeden egy olyan kereskedelmi főiskola létesíttessék, amely elsősorban a Balkán számára képezi ki hallgatóit. Két körülmény van, amely reménnyel tölti el, hogy az erre irányuló törekvések nem lesznek sikertelenek. Az egyik Somogyi Szilveszter polgármesternek állásfoglalása, amely remélni enged, hogy Szeged városa vagy főntartója, vagy oszlopos támogatója lesz ennek az intézetnek, a másik az intézmények, vállalatok és magánosok lelkes hozzájárulása, amely már eddig is a legszebb eredményekkel járt. Elmulaszthatatlan kötelességének tartja, hogy ez alkalomból őszinte köszönetét fejezze ki Koós Elemérnek, a Szeged-Csongrádi takarékpénztár vezérigazgatójának, akinek legnagyobb érdemei vannak az eddig már negyedmillióra rugó alapítói tőke összegyűjtése körül. Megemlíti még, hogy a kamara csak egyike az alapítóknak, de mint erkölcsi testület, vállalkozott ennek a gyűlésnek az összehívására. Jelen lévén azonban a város első tisztviselője, felkéri a polgármestert, hogy az elnöki széket foglalja el.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester átvéve az elnöklést, köszönetet mond a kamarának az ügy körül eddig kifejtett buzgólkodásáért és eddigi támogatását kéri a jövőre is. E pillanatban — úgy mond — három kérdés merül fel előtte. Van-e szükség

egy ilyen intézetre és ha igen, miért kell azt Szegeden létesíteni és miért kell annak balkáni jellegűnek lenni? Az első kérdésre a válasz az, hogy a hivatása magaslatán álló kereskedő generációnak a nevelése a dolog természeténél fogva emeltyűje a mezőgazdaságnak és iparnak és általában az egész közgazdasági életnek. Szegednek az intézethez való jogát az adja meg, hogy nincs még egy Szegedhez hasonló városa az országnak, amely magyarságában oly erős volna, mint Szeged és nincs iskola Szegeden, amely az eddigi tapasztalatok szerint a legrövidebb idő múlva szüknek ne bizonyult volna. A Szegeden létesítendő kereskedelmi főiskola a magyarság zománcát adja meg a kereskedelemnek. Balkáni színezetű kell, hogy legyen az iskola földrajzi helyzetünkénél fogva, amelyre utal folyóink iránya és egész történelmünk menete. Eddig a magyarság nem ott kereste barátait, ahol keresni kellett volna, rajta kell lennünk, hogy egy ilyen intézet révén a Törökországban és Bulgáriában mutatkozó szimpátiánkat fejlesszük és nagyra növeljük.

Ezek előrebocsajtása után köszönetét fejezi ki azoknak, akik eddig egész munkájukat ennek a tervnek szolgálatába állították és felkéri Tonellit, hogy a létesítendő Balkán-Akadémia tervezetét az értekezlet előtt ismertesse. Tonelli előadásában a napilapoknak két hírére hivatkozott elsősorban. Tegnap alakult meg Bécsben az osztrák hivatalos világ legnagyobb mérvű támogatása mellett a bécsi kereskedelmi múzeum Balkán osztálya és ezzel egyidejűleg nyílt meg Temesvárott, az ottani kereskedelmi és iparkamara Balkán irodája. Az első hír általános nemzeti szempontból azt követeli, hogy mint ország, ne hagyjuk magunkat tulszárnyaltatni, a második hír pedig Szeged számára figyelmeztetés, hogy ne maradjon egyszerű állomása a kelet felé irányuló forgalomnak, hanem bármilyen formában törekedjék ott a maga számára helyet biztosítani. Ennek egyik eszköze lehet a tervezett Balkán-Akadémia. Az intézetnek az eddigi számítások szerint mintegy évi 120.000 koronás költségvetéssel kell megindulni. Ennek fedezésére szolgál elsősorban az eddig gyűjtött negyedmillió koronának kamatjövédeme, a város és kormány évi hozzájárulása és a tandíjjövédeme. Magát az alapító tőkét az eddigi adakozók nem azért adták össze, mintha abból akarták volna a Balkán akadémiát felállítani, hanem csupán áldozatkészségüket akarták vele bizonyítani, nehogy Szegednek ehhez az intézethez való jogát bárki is elvitathassa. A gyűjtés még ezután is folyik és a részben már kilátásba is helyezett adományok révén valószínűleg még tetemesen emelkedni fog.

A további eljárást illetően az előadó azt a javaslatot terjesztette elő, hogy az alapítók válasszanak egy bizottságot, a szervezés munkájának intézésére. Ez a bizottság csak az alapítókból áll és nem tévesztendő össze a későbbi felügyelő bizottsággal, mely az intézet tényleges ügyeinek irányítására lesz hivatva. Az alapítók ilyen formában megszervezkedve, keressék meg Szeged város tanácsát, hogy már a legközelebbi köz-

gyűlésen tegyen előterjesztést a létesítendő intézet részére 40.000 korona évi segély megszavazására. A város hozzájárulása alkalmával a bizottság kiegészítendő volna a tanács és a közgyűlés kiküldöttjeivel is. Ennek megtörténte után Cicatricis Lajos főispán felkérendő volna, hogy az alapítók és a város küldöttségét a miniszterelnök, a kereskedelemügyi- és vallás- és közoktatásügyi miniszter elé vezesse a szükségesnek mutató állami támogatás kieszközölése végett. Így remény van rá, hogy a háború szerencsés befejezés esetén az új intézet már 1917. szeptemberében megnyithatja kapuit.

Az előterjesztéshez az alapítók közül Kovács József dr. szöveghez, aki felszólalásában azt indítványozza, hogy az akadémia internátussal legyen kapcsolatos, mert a nyelvek tanulása társalgás útján könnyebben sajátítható el. Dr. Balassa Ármin ezt részletkérdésnek tartja, de különben sem hiába az internátusrendszernek. Kéri, hogy dr. Kovács indítványa fölött ne döntsenek. Az értekezlet így határozott.

Valihora István örömmel elfogadja a titkár által bemutatott tervezetet és azt javasolja, hogy a következő szervező-bizottság intézze az Akadémia létesítésével kapcsolatos ügyeket. Elnök: dr. Somogyi Szilveszter, társelnök: Szarvady Lajos, ügyvezető-igazgató: Koós Elemér, tagok: Aczél Géza, Back Bernát, dr. Becsey Károly, Gál Kálmán, báró Gerliczy Félix, Glücksthal Lajos, Holtzer Emil, dr. Kelemen Béla, Reök Iván, Szász Ernő, dr. Rósa Izsó, dr. Tóth Sándor, Weimer Miksa és Wimmer Fülöp.

Az értekezlet tagjai egyhangulag elfogadták Valihora indítványát.

A városhoz intézendő beadvány szövege egész terjedelmében a következő:

— Tekintetes Városi Tanács! Alulírottak, mint a Szegeden létesítendő Balkán Akadémia alapítóinak szervező bizottsága, azon kérelemmel fordulunk a tek. Városi Tanácshoz, hogy jelen kérvényünket meleg pártolásával kiegészítve, a város közgyűlése elé terjeszteni méltóztassék.

Magyarország gazdasági politikája, ipari kivitele, külkereskedelme az adott földrajzi helyzetből kifolyólag elsősorban a Balkán és a közel Kelet felé irányul. Mezőgazdaságunk intenzív fejlesztésén kívül ezeknek a kapcsolatoknak a fejlesztésében van Magyarország gazdasági jövője, mert itt vannak kivitelünk legbiztosabb piacai és nagyrészen az iparunk számára szükséges nyersanyagok beszerzési forrásai is. Különösen a háború okozta nagy gazdasági és politikai változások fognak bennünket parancsolólag kényszeríteni, hogy ezeket a földrajzi és gazdasági helyzetünk által egyaránt indokolt vonatkozásokat minél teljesebb mértékben ápoljuk és fejlesszük.

E kapcsolatok ápolása és nagyra növelése céljából szükségünk van egy elméletileg és gyakorlatilag egyaránt képzett, vállalkozó szellemű és minden tekintetben hivatása magaslatán álló kereskedő generációra, amely utjait egyengeti a közel Keleten a magyar gazdasági térfoglalásnak.

Ennek a generációnak a nevelésére „Szegedi Balkán Akadémia” címmel egy módszerben és tanítási anyagában egyaránt új felfokozott kereskedelmi oktatási intézetet óhajtunk létesíteni, amelyben egyrészt a magyar középiskolák végzett növendékei, másrészt a hasonló előképzettségű balkáni ifjak nyernék

Alkalmi könyvvásár Várnay L. Könyvkereskedésében, Szegeden.

≡≡≡ Az irodalom legnagyobb kincsei rendkívül leszállított áron szerezhetők be. ≡≡≡